

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ivety Jiříkové a soudců JUDr. Jaroslavy Štítkovcové a Mgr. Ing. Martiny Lacinové v právní věci žalobce [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeného Českomoravskou konfederací odborových svazů, nám. Winstona Churchilla 2, Praha 3, proti žalovanému **Střední odborné škole, Střednímu odbornému učilišti a Odbornému učilišti**, se sídlem v Trhových Svinech, Školní 709, IČ 00582298, zastoupenému JUDr. Pavlínou Pomijovou, advokátkou v Českých Budějovicích, Riegrova 2668/600, České Budějovice, o zaplacení částky 337.140,- Kč s příslušenstvím, o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 27.11.2006 č.j. 14 C 100/2006 – 39, **t a k t o :**

Rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I., o zaplacení částky 44.702,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,75 % ročně jdoucím od 1.6.2005 do 31.12.2005 a s 9 % úrokem z prodlení ročně jdoucím od 1.1.2006 do zaplacení, se **z r u š u j e** a řízení se ohledně této částky **z a s t a v u j e**.

Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I., o zaplacení částky 292.438,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,75 % ročně jdoucím od 1.6.2005 do 31.12.2005 a s 9 % úrokem z prodlení ročně jdoucím od 1.1.2006 a dále ve výši odpovídající v každém jednotlivém kalendářním pololetí trvání prodlení v procentech součtu čísla sedm a repo sazby vyhlášené ve Věstníku ČNB ve výši platné vždy k prvnímu dni příslušného kalendářního pololetí a ve výroku II., o nákladech řízení, **p o t v r z u j e**.

Žalobce nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozsudkem uložil soud prvního stupně žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku 337.140,- Kč s příslušenstvím představující náhradu mzdy žalobce ve smyslu ustanovení § 61 zákoníku práce v souvislosti s neplatným rozvázáním pracovního poměru a náhradu mzdy dle ustanovení § 130 odst. 1 zákoníku práce z důvodu překážky v práci na straně zaměstnavatele. Soud prvního stupně po provedeném dokazování zjistil, že žalobce pracoval u žalovaného na základě pracovní smlouvy v hlavním pracovním poměru jako učitel všeobecně vzdělávacích předmětů a ve vedlejším pracovním poměru vykonával práci vytváření uživatelských sítí pro PC. Dne 7.4.2003 byla žalobci žalovaným dána výpověď z pracovního poměru, kterou žalobce převzal dne 10.4.2003 a pracovní poměr tak měl skončit 31.7.2003. Z korespondence mezi účastníky soud zjistil, že od 1.8.2003 do 1.2.2005 nebyla žalovaným žalobci přidělována práce podle pracovní smlouvy o hlavním pracovním poměru a ze shodného vyjádření účastníků pak zjistil, že práce nebyla přidělována ani v rozsahu smlouvy o vedlejším pracovním poměru. Z oznámení žalovaného ze dne 31.5.2005 a 17.2.2006 soud zjistil, že v hlavním pracovním poměru dosahoval žalobce hrubý průměrný měsíční výdělek ve výši 25.086,- Kč a ve vedlejším pracovním poměru hrubý průměrný měsíční výdělek ve výši 2.006,- Kč. Dopisem ze dne 30.7.2003 požádal žalobce žalovaného o další zaměstnávání a přidělování práce dle pracovní smlouvy. Ze sdělení úřadu práce a z pracovní smlouvy uzavřené mezi žalobcem a společností MARCADA, a.s. soud zjistil, že v době od 1.8.2003 do 30.9.2003 byl žalobce veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a následně byl zaměstnán jako pracovník obchodu u společnosti MARCADA, a.s. Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2.11.2004 č.j. 8 Co 1484/2004 – 131, který nabyl právní moci dne 8.12.2004 bylo určeno, že výpověď, kterou dal žalovaný žalobci dne 7.4.2003, je neplatná. V souvislosti s určením neplatného rozvázání pracovního poměru byla žalovaným žalobci vyplacena jako náhrada za průměrný hrubý výdělek za 6 měsíců částka 150.516,- Kč při zápočtu již vyplaceného odstupného ve výši 42.846,- Kč. Soud prvního stupně po tomto zjištění učinil závěr o tom, že žalobci vznikl nárok na náhradu mzdy ve smyslu ustanovení § 61 zákoníku práce jako nárok z neplatného rozvázání pracovního poměru celkem za 18 měsíců ve výši hrubého průměrného měsíčního výdělku za druhé čtvrtletí roku 2003, který představoval částku 25.086,- Kč a žalobci tak náleží částka 301.032,- Kč představující rozdíl mezi celkovým žalobcovým nárokem a částkou ve výši 150.561,- Kč, která již byla žalobci vyplacena. Pokud jde o vedlejší pracovní poměr, pracovní poměr nadále trvá, a pokud žalovaný v době od 1.8.2003 do 31.5.2005 svoji povinnost přidělovat žalobci práci neplnil, jde o tzv. jinou překážku v práci na straně zaměstnavatele ve smyslu ustanovení § 130 odst. 1 zákoníku práce a žalobci náleží nárok na náhradu mzdy odpovídající průměrnému hrubému měsíčnímu výdělku za druhé čtvrtletí roku 2003 ve výši 2.006,- Kč za dobu 18 měsíců. Nárok žalobce na zaplacení částky 337.140,- Kč shledal soud důvodným, když podmínky ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce pro přiměřené snížení, případně

nepřiznání práva na náhradu mzdy přesahující nároky za dobu delší šesti měsíců neshledal, neboť žalobce žádal žalovaného o přidělení práce, obrátil se i na úřad práce jako kvalifikovaný orgán státu působící v oblasti zjišťování a zajišťování pracovních příležitostí a následně našel zaměstnání, kde však dosahoval nižšího výdělku bez možnosti plně využít vlastní kvalifikaci, při zvýšených nákladech na dopravu do zaměstnání vzhledem k tomu, že pracoval v Týně nad Vltavou. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že žalovanému byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku 13.490,- Kč představující zaplacený soudní poplatek.

Proti tomuto rozsudku se odvolal žalovaný s tím, že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci, když nevzal v úvahu návrh žalovaného na snížení, popřípadě nepřiznání náhrady mzdy podle ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce a tímto se bez dostatečného zdůvodnění nezabýval. Soud nepřihlédl k jím označeným důkazům, které odmítl provést, přestože mohly vyvrátit tvrzení žalobce a prokázat, že žalobce nevyvíjel dostatečnou snahu najít zaměstnání přiměřené jeho vzdělání a zaměření v daném místě a v blízkém okolí Trhových Svinů a že mohl takové zaměstnání odpovídající jeho kvalifikaci nalézt. To, že je někdo evidován jako uchazeč o zaměstnání přece nelze hodnotit jako snahu zajistit si odpovídající zaměstnání. Dle žalovaného není žádný důvod, proč nezohlednit příjem žalovaného při stanovení výše náhrady mzdy, zákonodárce dává soudu tuto možnost moderace právě z důvodu, aby nepřipustil nepoměr mezi výhodou zaměstnance, který by takto obdržel de facto dva příjmy za poměrně dlouhé období, kdy tento zaměstnanec vykonává jakési „náhradní“ zaměstnání a nepocítuje tedy výrazně nedostatek ve své příjmové sféře a nevýhodou zaměstnavatele, na jehož úkor je náhrada vyplácena a může pro něj znamenat i závažné ekonomické důsledky. Soud měl také přihlédnout k tomu, že žalobce se nemohl zapojit do práce odpovídající jeho kvalifikaci u žalovaného z naprosto objektivních důvodů, protože pozice, na které byl zaměstnán před neplatným skončením jeho pracovního poměru byla z důvodu organizačních změn zrušena. Napadeným rozsudkem přiznanou náhradu mzdy za období nad šest měsíců, kdy pracoval u jiného zaměstnavatele a dosahoval stálého příjmu by bylo možno chápat jako jakousi sankci vůči zaměstnavateli za to, že s ním rozvázal pracovní poměr neplatně a taková sankce je nepřiměřená.

Žalobce k odvolání žalovaného uvedl, že podmínky pro snížení náhrady mzdy ve smyslu ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce nejsou dány, neboť při snížení náhrady se předpokládá to, že žalobce byl zaměstnán ve stejném místě výkonu práce, na práci stejného druhu a dosahoval srovnatelné mzdy. Tato podmínka splněna nebyla a postup dle ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce není možný.

V průběhu odvolacího řízení vzal žalobce žalobu co do částky 44.702,- Kč s úrokem z prodlení do výše 8,75 % ročně jdoucím od 1.6.2005 do 31.12.2005 a s 9 % úrokem z prodlení ročně jdoucím od 1.1.2006 do zaplacení zpět. Dle ustanovení § 222a odst. 1 o.s.ř. vezme-li žalobce (navrhovatel) za odvolacího řízení zpět návrh na zahájení řízení, odvolací soud zcela, popřípadě v rozsahu zpětvzetí návrhu, zruší rozhodnutí soudu prvního stupně a řízení zastaví; to neplatí, bylo-li odvolání podáno opožděně nebo někým, kdo k odvolání

nebyl oprávněn, anebo proti rozhodnutí, proti němuž není přípustné. Dle odstavce druhého citovaného ustanovení jestliže ostatní účastníci se zpětvzetím návrhu z vážných důvodů nesouhlasí, odvolací soud rozhodne, že zpětvzetí návrhu není účinné; v takovém případě po právní moci usnesení pokračuje v odvolacím řízení. S ohledem na procesní úkon žalobce postupoval odvolací soud dle ustanovení § 222a odst. 1 o.s.ř. rozsudek soudu prvního stupně co do částky 44.702,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,75 % ročně jdoucím od 1.6.2005 do 31.12.2005 a s 9 % úrokem z prodlení ročně jdoucím od 1.1.2006 do zaplacení zrušil a řízení ohledně této částky zastavil, když žalovaný vyslovil se zpětvzetím žaloby co do této částky ve smyslu ustanovení § 222a odst. 2 o.s.ř. souhlas.

Odvolací soud zopakoval důkaz mzdovým listem žalobce u společnosti MARCADA za rok 2004, ze kterého zjistil, že v roce 2004 byl žalobce v pracovní neschopnosti od 11.2.2004 do 29.4.2004, v měsíci únoru tedy odpracoval sedm pracovních dní a v měsíci březnu byl v pracovní neschopnosti od 1.3.2004 do 31.3.2004.

Ze zprávy MARCADA, a.s., Písecká 173, Týn nad Vltavou ze dne 9.5.2007 odvolací soud zjistil, že mezi žalobcem a tímto jeho zaměstnavatelem existovala ústní dohoda ohledně ukončení pracovního poměru žalobce dle jeho potřeb.

Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací shledal, že odvolání žalovaného má náležitosti uvedené v ustanovení § 205 odst. 1 o.s.ř. Jako odvolací důvod je uveden odvolací důvod dle ustanovení § 205 odst. 2 písm. d) o.s.ř., tedy, že soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl navržené důkazy potřebné k prokázání rozhodných skutečností a odvolací důvod uvedený v ustanovení § 205 odst. 2 písm. g) o.s.ř., tedy, že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Po zjištění, že odvolání bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné dle ustanovení § 201 o.s.ř. v návaznosti na ustanovení § 202 o.s.ř., přezkoumal odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně dle ustanovení § 212 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání je nedůvodné.

Dne 1.1.2007 nabyl účinnosti zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, jímž došlo také ke zrušení zákoníku práce č. 65/1965 Sb. Dle části čtrnácté, hlavy I (přechodné ustanovení), § 364 odst. 2 cit.zákona se však postupuje podle dosavadních právních předpisů.

Dle ustanovení § 61 odst. 1 zákoníku práce dal-li zaměstnavatel zaměstnanci neplatnou výpověď nebo zrušil-li s ním neplatně pracovní poměr okamžitě nebo ve zkušební době a oznámil-li zaměstnanec zaměstnavateli, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával, jeho pracovní poměr trvá i nadále a zaměstnavatel je povinen poskytnout mu náhrady mzdy. Tato náhrada přísluší zaměstnanci ve výši průměrného výdělku ode dne, kdy oznámil zaměstnavateli, že trvá na dalším zaměstnávání, až do doby, kdy mu zaměstnavatel umožní pokračovat v práci, nebo kdy dojde k platnému skončení pracovního poměru. Náhrada mzdy podle ustanovení § 61 odst. 1 zákoníku práce má charakter ekvivalentu mzdy, kterou si zaměstnanec nemohl vydělat v důsledku toho, že mu zaměstnavatel v rozporu s ustanovením

§ 35 odst. 1 písm. a) zákoníku práce neumožnil konat práci, k níž se zavázal podle pracovní smlouvy. Zákon tímto způsobem sleduje, aby zaměstnanci byla reparována újma, kterou utrpěl následkem protiprávního postupu zaměstnavatele. Ke ztrátě na výdělků následkem nesplnění povinnosti zaměstnavatele přidělovat zaměstnanci práci podle pracovní smlouvy může u zaměstnance dojít jen tehdy, je-li sám připraven, ochoten a schopen konat práci podle pracovní smlouvy. Nemůže-li práci podle pracovní smlouvy konat, například v důsledku dočasné pracovní neschopnosti nebo z důvodu jiné důležité osobní překážky v práci, při níž zaměstnanci nepřísluší náhrada mzdy, nemá nárok na náhradu mzdy podle ustanovení § 61 odst. 1 zákoníku práce. Soud prvního stupně po zjištění, že ze strany žalovaného došlo k neplatnému rozvázání pracovního poměru (rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 12.5.2004 č.j. 30 C 299/2003 – 114 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. listopadu 2004 č.j. 8 Co 1484/2004 – 131, který nabyl právní moci dne 8.12.2004) a po zjištění, že žalobci nebyla přidělována práce po dobu od 1.8.2003 do 31.1.2005, přestože žalovaný opakovaně o přidělování práce žádal, učinil závěr o tom, že žalobci vznikl nárok na náhradu mzdy ve smyslu ustanovení § 61 zákoníku práce, a to celkem za 18 měsíců ve výši hrubého průměrného měsíčního výdělku za druhé čtvrtletí roku 2003, který z hlavního pracovního poměru dosáhl částky 25.086,- Kč. Odvolací soud po doplnění dokazování však zjistil, že v měsíci únoru roku 2004 byl žalobce v pracovní neschopnosti od 11.2.2004 do 29.2.2004, pracoval tedy pouze sedm dní a v měsíci březnu byl v pracovní neschopnosti od 1.3.2004 do 31.3.2004, nebyl tedy schopen konat práci dle pracovní smlouvy a náhrada mzdy za tuto dobu žalobci nenáleží. Žalobce na zjištění odvolacího soudu o pracovní neschopnosti v měsíci únoru a březnu roku 2004 reagoval v průběhu odvolacího řízení zpětvzetím žaloby co do částky 44.702,- Kč s příslušenstvím a v této části byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a řízení zastaveno. Jestliže zaměstnavatel neplatně rozvázal se zaměstnancem pracovní poměr a pracovní poměr nadále trvá a jestliže zaměstnavatel po právní moci rozhodnutí soudu o neplatnosti rozvázání pracovního poměru nepřiděluje zaměstnanci práci podle pracovní smlouvy, má zaměstnanec nárok na náhradu mzdy podle ustanovení § 130 odst. 1 zákoníku práce a nikoliv dle ustanovení § 61 odst. 1 zákoníku práce. Náhrada mzdy z neplatného rozvázání pracovního poměru pak žalobci náleží za dobu od 1.8.2003 do 8.12.2004 (vyjma doby, kdy byl žalobce v pracovní neschopnosti), když od 9.12.2004 do 31.1.2005 se jedná o náhradu mzdy z důvodu překážky v práci na straně zaměstnavatele dle ustanovení § 130 odst. 1 zákoníku práce. Pokud žalovaný nepřiděloval žalobci práci z vedlejšího pracovního poměru založeného pracovní smlouvou, učinil soud prvního stupně správný závěr o tom, že žalobci náleží náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku ve smyslu ustanovení § 130 odst. 1 zákoníku práce, pouze však za dobu, kdy byl schopen pracovat, nenáleží mu tedy náhrada mzdy za měsíc březen 2004 a za dobu pracovní neschopnosti v měsíci únoru roku 2004 (žalobce vzal v této části také žalobu zpět). Žalobci tak náleží náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku za dobu 16-ti měsíců a sedmi dní, z hlavního pracovního poměru při hrubém průměrném měsíčním výdělků ve výši 25.086,- Kč dosahuje částky 310.156,- Kč (po pravomocném rozhodnutí neplatnosti rozvázání pracovního poměru se ale jedná o nárok na náhradu mzdy dle ustanovení § 130 odst. 1

zákoníku práce) a vzhledem k tomu, že žalovaný nepřiděloval žalobci práci podle pracovní smlouvy, na základě které byl sjednán vedlejší pracovní poměr žalobce, náleží žalobci za shora uvedenou dobu i náhrada mzdy ve výši průměrného hrubého měsíčního výdělku (za druhé čtvrtletí roku 2003 částka 2.006,- Kč) celkem ve výši 32.798,- Kč. Při zohlednění toho, že žalovaný již žalobci částku 150.516,- Kč zaplatil dosahuje nárok žalobce z neplatného rozvázání pracovního poměru a z důvodu překážek v práci na straně zaměstnavatele částky 292.438,- Kč. I když byl žalobce zaměstnán u společnosti MARCADA, a.s., Týn nad Vltavou zprávou tohoto zaměstnavatele žalobce bylo prokázáno, že k ukončení tohoto pracovního poměru mohlo dojít kdykoliv dle potřeb žalobce a žalobce byl tedy schopen a ochoten konat práci podle pracovní smlouvy a nemohl ji vykonávat jen v důsledku postupu zaměstnavatele. Dle ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce přesahuje-li celková doba, za kterou by měla být zaměstnanci poskytnuta náhrada mzdy, šest měsíců, může soud na žádost zaměstnavatele jeho povinnost k náhradě mzdy za další dobu přiměřeně snížit, popřípadě náhradu mzdy zaměstnanci vůbec nepřiznat; soud při svém rozhodování přihlédne zejména k tomu, zda byl zaměstnanec mezi tím jinde zaměstnán, jakou práci tam konal a jakého výdělku dosáhl nebo z jakého důvodu se do práce nezapojil. K přiměřenému snížení, popřípadě k nepřiznání náhrady mzdy podle ustanovení § 61 odst. 2 zákoníku práce může soud přistoupit jen tehdy, je-li možné po zhodnocení všech okolností případu dovodit, že zaměstnanec se zapojil nebo mohl zapojit do práce u jiného zaměstnavatele za podmínek v zásadě rovnocenných nebo dokonce výhodnějších, než by měl při výkonu práce podle pracovní smlouvy, kdyby zaměstnavatel plnil svou povinnost přidělovat mu tuto práci. Soud prvního stupně zjistil, že od 1.8.2003 do 30.9.2003 byl žalobce veden v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce v Českých Budějovicích a následně byl zaměstnán jako pracovník obchodu u společnosti MARCADA, a.s. v Týně nad Vltavou, kde však dosahoval příjmu nižšího než u žalovaného. Nejednalo se ani o práci odpovídající jeho kvalifikaci do zaměstnání dojížděl do Týna nad Vltavou a nelze tedy dovodit, že se zapojil do práce u jiného zaměstnavatele za podmínek v zásadě rovnocenných, než by měl při výkonu práce podle pracovní smlouvy. Závěr soudu prvního stupně o tom, že podmínky pro nepřiznání náhrady mzdy, případně pro snížení nejsou splněny je proto správný (stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 9.6.2004 Cpjm 4/2004). Žalobce byl veden na úřadu práce jako uchazeč o zaměstnání, tato evidence je podmíněna absencí možnosti jeho pracovního zařazení odpovídající jeho kvalifikaci a soud prvního stupně postupoval správně, když ke zcela nekonkrétním tvrzením žalovaného o tom, že žalobce mohl vykonávat práci ve svém oboru a v místě svého bydliště neprováděl důkazy, které nebyly žalovaným ani řádně označeny. Odvolací soud považuje rozsudek soudu prvního stupně za věcně správný, a proto postupoval dle ustanovení § 219 o.s.ř. potvrdil rozhodnutí soudu prvního stupně.

Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn ustanovením § 224 odst. 1 os.ř. za použití ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. za situace, kdy žalobci, v odvolacím řízení úspěšnému,

náklady odvolacího řízení nevznikly.

P o u ě n í : Proti potvrzující části rozsudku není dovolání přípustné, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích dospěje dovolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

Proti té části rozsudku, ve které došlo ke zrušení rozsudku a zastavení řízení lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Českých Budějovicích.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 17. května 2007

JUDr. Iveta Jiříková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Osecká Eva